

‘Herstel bevorderen en verbinden naar een leven in vrijheid’

**Diaconale hulp aan (ex) –gedetineerden en
hun naasten door stichting De Sluis**

Gegevens organisatie

Naam	Diaconale Stichting voor Gevangenzorg De Sluis
Vestigingsadres	Nieuwe Herengracht 18 1018 DP Amsterdam
Bezoekadres	Justitieel Complex Zaanstad Smeet 1 Westzaan
Email	info@dsgdesluis.nl
Website	www.dsgdesluis.nl
Telefoon	06 4204 1309
KVK nummer	648 165 40
Bankrekening	IBAN NL73 TRIO 0391 0935 09

Stichting De Sluis

Detentie zet het leven van een mens stil. Men wordt buiten de samenleving geplaatst en alle vanzelfsprekendheden zijn weg. Tijdens detentie worden gedetineerden en hun naasten geconfronteerd met veel allerhande praktische, zakelijke, emotionele en relationele zaken. Men wordt wel gedwongen om na te denken over het leven, hoe om te gaan met de spanning rondom de rechtszaak en hoe hun leven en dat van hun naasten tijdens en na detentie eruit zal zien.

De naasten en eventuele kinderen van gedetineerden bevinden zich tijdens detentie in een moeilijke positie. Zij missen hun vader, of moeder, en de andere ouder staat er alleen voor en ervaart veelal veel stress door zorgen rond opvoeding, inkomen en huisvesting. Veelal is er sprake van uitsluiting door het stigma, dat de detentie met zich meebrengt. Gevolg van deze complexe factoren is dat het kind het gevaar loopt om later ook zelf eerder in aanraking te komen met justitie*. Investeren in de relatie tussen ouder en kind is daarmee investeren in de toekomst van deze kinderen.

Het lukt echter lang niet altijd om tot concrete plannen te komen die tijdens en na detentie zorgen voor een positieve levensstijl en het onderhouden en/of herstellen van contacten. Veel gedetineerden zijn zich niet bewust van de mogelijkheden om al tijdens detentie te werken aan persoonlijke ontwikkeling, herstel en re-integratie.

Om dit te realiseren hebben gedetineerden en hun naasten tijdens en na detentie begeleiding nodig op verschillende leefgebieden. Deze begeleiding wordt door verschillende disciplines binnen justitie aangeboden, waaronder door stichting De Sluis.

De Sluis is een diaconale vrijwilligersorganisatie die met beroepskrachten en ruim 90 vrijwilligers werkzaam is in het Justitieel Complex (JC) Zaanstad.

Missie

De missie van De Sluis is het bevorderen van herstel en het verbinden naar een leven in vrijheid. Een leven in vrijheid gaat over niet alleen over fysieke vrijheid. Vrijheid ervaart men door regie te hebben binnen de aanwezige kaders. Ook al zijn de kaders tijdens een verblijf bij justitie beperkt. We ondersteunen gedetineerden tijdens en na detentie bij het werken aan herstel. Voor een leven in vrijheid is nodig dat de (ex-)gedetineerden zelfstandige en verantwoordelijke beslissingen maken. We moedigen hen hiertoe aan en ondersteunen hen (en hun naasten) hierbij, tijdens en met het oog op re-integratie, na detentie.

Visie

De Sluis is een organisatie die zich laat inspireren door de (oecumenisch christelijke) visie dat elk mens waardevol is en daarmee de mens achter de misdaad niet afwijst.

Dit vertaalt zich in een werkwijze waarin vanuit presentie perspectief wordt geboden op de huidige situatie. De Sluis werkt met een persoonsgerichte benadering waarin veiligheid en vertrouwen centraal staan. De Sluis biedt (ex-)gedetineerden en hun naasten op diverse manieren hulp. Zo kan er onderscheid gemaakt worden tussen mentale (pastorale) en praktische (diaconale) zorg.

Doelgroep

De doelgroep waar De Sluis zich op richt bestaat uit:

- Gedetineerden in het JCZ
- Kinderen en familie (naasten) van gedetineerden uit het JCZ
- Ex – gedetineerden uit het JCZ verblijvend in de regio Amsterdam, Haarlem /Kennemerland en Zaanstreek.

Programma's

De Sluis werkt in het JC Zaanstad met verschillende programma's cq. aandachtsgebieden, opgebouwd uit verschillende projecten

- Familie (herstel van netwerk & relaties, vaderschap, gezonde gezinnen)
 - Project Vaderschap
 - Project Ontmoetingen Vader & Kind
 - Project Naasten van gedetineerden
- Persoonlijk herstel (tijdens en na detentie) & herstel met slachtoffers en samenleving
 - Kledinguitgifte
 - Project Binnen en naar Buiten
- Pastoraat
 - Project ondersteuning Justitiepastoraat
 - Project Alpha in Prison's
 - Contact met kerken en parochies

Sluis: beschutte plaats waar een schip 'op niveau gebracht' wordt om daarna weer door te varen. In een sluis is het noodzakelijk dat de deuren achter een schip gesloten worden voordat de deur aan de andere zijde open kan gaan. Van wild water naar een rustige stroom, of juist het open water op. Iedereen heeft zijn eigen reis.

Familie

Project Vaderschap

De cursus 'Mijn kind en ik'

In samenwerking met Exodus Nederland de cursus 'Mijn kind en ik', gegeven door vrijwilligers van De Sluis. Deze gespreksgroep geeft de gedetineerde inzicht in zijn eigen (vader) rol en ontvangt hij tips en feedback over hoe hij met zijn kind(eren) zou kunnen omgaan.

Vaders lezen voor

Voorlezen aan kinderen is een belangrijk moment in de opvoeding en de binding tussen kind en ouder. Om dit moment mogelijk te maken kunnen gedetineerden voorlezen uit een zelfgekozen (kinder-)boek terwijl dit door vrijwilligers gefilmd/opgenomen wordt. De opname wordt vervolgens naar het betreffende kind gestuurd waarna deze kan luisteren en kijken naar een verhaaltje van pappa. Naast de technische kennis en vaardigheden die nodig zijn voor dit project heeft ook de begeleiding van de vaders de aandacht.

Project Ontmoetingen Vader & Kind

Vader-Kind dagen

Op verzoek van het JCZ organiseert De Sluis maandelijks Vader- kind dagen. Op zo'n dag ontvangen circa 30 vaders hun kinderen om daarmee samen een eigen moment te hebben in een kindvriendelijke en persoonlijke setting. Het doel is om de essentiële relatie tussen vader en kind te continueren, herstellen of verbeteren. Vrijwilligers zijn op deze dagen gastheer en –vrouw.

Lentekamp- lenteweek

Vrijwilligers van de Sluis ondersteunen het lentekamp wat jaarlijks georganiseerd wordt door Exodus. Kinderen van gedetineerden verblijven op een kamp locatie en bezoeken gedurende drie gehele dagen hun vaders in de gevangenis. Sport en spel, samen eten, ontmoeten en herinneringen maken. Deze 'week' is een moment waarop de kinderen even kunnen genieten van de normale omgang met hun vader. Voor de organisatie en uitvoer van deze week zijn vrijwilligers gastheer en gastvrouw.

*Tijdens de cursus 'Mijn Kind en Ik' worden ook zware dingen bespreekbaar gemaakt.
Er wordt gesproken over de kinderen, op welke manier vaders toch
hun vaderrol kunnen vervullen en hoe ze als vaders van elkaar kunnen leren.
De training heeft veel impact. Een ogenschijnlijk eenvoudige opdrachten als 'schrijf een
brief aan je kind' is niet alleen belangrijk voor het kind, maar bepaald ook de vader bij de
belevingswereld van zijn zoon of dochter die niet altijd rooskleurig is.*

Project naasten* van gedetineerden

**Onder naasten verstaan we de (ex-) partners, familieleden of verzorgers die voor de kinderen van gedetineerden zorgen. En familieleden of andere direct betrokkenen van de gedetineerden. Naasten en verwanten wordt soms door elkaar gebruikt; sommigen spreekt het engelse 'relatives' meer aan.*

Lotgenoten contact

De (ex-) partners of verzorgers komen op de Vader – Kind dagen met de kinderen mee de inrichting in en gaan naar een aparte ruimte voor een 'high tea' die beschikbaar gesteld wordt door betrokken kerken. Ook hier zijn onze vrijwilligers als gastvrouw actief. Voor de praktische organisatie, om deze vrouwen te ondersteunen, vragen te beantwoorden en een luisterend oor te bieden.

Individueel contact en advies / Perspectieffonds

Gedetineerden en hun naasten doen met regelmaat een beroep op de Sluis voor advies, een luisterend oor. Indien gewenst en nodig wordt doorverwezen naar professionele hulpinstanties.

Praktische hulpvragen binnen ons werkgebied worden opgepakt door vrijwilligers.

Eveneens is de Sluis intermediair voor aanvragen bij Nationaal fonds kinderpulp en Jeugdfonds Sport en Cultuur.

Voor gedetineerden, hun kinderen én naasten is er het perspectieffonds, een fonds wat met kleine bijdragen perspectief kan geven in de situatie van gedetineerden en hun verwanten.

Er zijn voor de kinderen en familie van gedetineerden spreekt mij het meest aan.

Deze mensen hebben hier ook niet voor gekozen.

Het woord naasten vind ik mooier dan verwanten.

*Ik ben geen familie, ik kende deze mensen eerder nog niet, maar ik wil toch hun naaste zijn;
naast ze staan. (vrijwilliger C)*

Persoonlijk herstel

Project Kledinguitgifte

Bij binnenkomst in het JCZ heeft een gedetineerde vaak alleen de kleding die hij droeg bij zijn arrestatie. Binnen het gevangeniswezen zijn er goede procedures om door familie of vrienden extra kleding en wat persoonlijke spullen te brengen. Er is echter een grote groep gedetineerden die geen familie of vrienden hebben om dit voor hen te verzorgen. Specifiek voor deze groep is er de kledinguitgifte.

Naast het praktische doel om deze kleding te verstrekken komen we op deze manier in contact met gedetineerden die geen of weinig contacten hebben en potentieel eenzaam zijn of een praktische hulpvraag hebben.

Naast kleding verzorgt De Sluis op verzoek een reistas of koffer voor gedetineerden die na detentie (naar het buitenland) reizen.

Project 'Binnen en naar Buiten'

Het project 'Binnen en naar Buiten' omvat het hele traject tijdens detentie tot re-integratie na de detentie. De diaconaal Pastor spreekt vele gedetineerden met een (diaconale) hulpvraag.

Bij praktische hulpvragen kunnen vrijwilligers vaak een eenvoudige, maar doeltreffende rol spelen.

We wijzen we op de mogelijkheden voor individueel bezoek, trainingen en ontwikkeling op het gebied van (persoonlijk) herstel. Aanvragen komen van gedetineerden zelf, Geestelijk Verzorgers van de verschillende denominaties en medewerkers uit het JC Zaanstad.

Bijna naar Buiten

In de laatste fase van detentie kunnen gedetineerde de cursus 'Bijna naar Buiten' volgen; een gespreksgroep waarin in verbondenheid gereflecteerd wordt op de detentieperiode en dat wat er nog te doen is voor men positief en praktische voorbereid naar buiten kan gaan. Indien gewenst krijgen deelnemers een buddy die ook na detentie contact houdt.

Ook na detentie biedt dit team nazorg aan de dan inmiddels ex-gedetineerden. Dit kan bestaan uit vervoer, tijdelijke huisvesting (overbrugging), praktische hulp of verwijzing naar hulpverlening.

SOS cursus (Daderschap & verantwoordelijkheid)

In samenwerking met Gevangenzorg Nederland, eigenaar van de training SOS, bieden we deze groepstraining aan. In de training wordt samen met de gedetineerden nagedacht en gesproken over de gevolgen van criminaliteit: wie zijn er allemaal bij betrokken en wat kan er hersteld worden? Samen denken en praten over verantwoordelijkheid en vergeving werken naar een toekomst zonder criminaliteit.

Project Keti Koti

Als stichting vinden we het belangrijk om deze dag te vieren. Omdat een deel van de gedetineerden waar wij mee werken Surinaamse/Antilliaanse roots hebben, maar ook omdat tijdens detentie 'vrijheid' voor iedereen herkenbaar is. Het geeft mogelijkheden tot luisteren en verbinding. We staan stil bij het 'uittocht verhaal' uit Genesis, het slavernijverleden en de impact op ons eigen leven. Eveneens is er aandacht voor hoe we omgaan met moderne slavernij. We vieren deze dag feestelijk met muziek en eten, met alle gedetineerden.

Pastoraat

Justitiepastoraat

Het Justitiepastoraat (RK en Protestants) verzorgt wekelijks 6 kerkdiensten in het JCZ. De Sluis zorgt ervoor dat er bij de diensten vrijwilligers en muzikanten aanwezig zijn om deze diensten te ondersteunen. De diaconaal pastor is onderdeel van het team Geestelijke Verzorging en gaat met regelmaat voor in deze diensten.

De Alpha in Prison cursus

In 8 weken door de basics van het christelijk geloof. Doorpraten over thema's als hoop, schuld, vergeving & toekomst. Naast persoonlijke groei en herstel oefent de gedetineerde hier in samenwerken, luisteren en legt hij contacten met vrijwilligers die de kerken vertegenwoordigen. Onderdeel van deze cursus is het verbinden naar kerken na detentie.

Verbinding met kerken en parochies

Als diaconale stichting werkt De Sluis mede namens kerken en parochies in JC Zaanstad. Graag laten we weten hoe het diaconaat vorm krijgt in de praktijk. Daarom geven vrijwilligers en medewerkers op verzoek voorlichting in kerken, clubs over ons werk en projecten. De diaconaal pastor gaat op verzoek voor in kerken of vieringen.

Kerken en parochies uit de wijde omgeving maken de wekelijkse bloemengroet mogelijk. Iedere zondag ontvangen de gedetineerden die naar de vieringen komen in het JC Zaanstad een bloem. De Sluis coördineert en is in contact met deze 'bloemen- kerken'.

Vrijwilligers

De Sluis werkt met 90 vrijwilligers die zowel binnen als buiten het JCZ actief zijn. De dagelijks/wekelijkse activiteiten van de vrijwilligers bestaan o.a. uit het geven van trainingen, cursussen en het ondersteunen van groepsactiviteiten. Daarnaast leggen zij individuele bezoeken af en verzorgen de kledinguitgifte. Deze activiteiten worden in nauwe samenwerking en aanwezigheid van de beroepskrachten gedaan in verband met de veiligheid en de toegankelijkheid tot persoonsgegevens van gedetineerden.

De keuze voor het werken met vrijwilligers is bewust. Hun betrokkenheid heeft grote impact doordat zij 'om niet' tijd en aandacht besteden aan de gedetineerden. Zij ervaren hoop doordat ze van 'vreemden' bezoek en aandacht krijgen. Ze komen via vrijwilligers in aanraking met een manier van leven die anders is dan zij gewend zijn.

Vrijwilligers zijn vertegenwoordigers van de samenleving, mensen van buiten, in het bijzonder uit het netwerk van kerken in de regio Amsterdam, Haarlem en Zaanstreek. Vanzelfsprekend hebben de vrijwilligers van De Sluis verschillende achtergronden en motieven, maar zij willen allen een zinvolle bijdrage leveren aan re-integratie en herstel van gedetineerden, ieder met de eigen kwaliteiten.

*Van het nieuws word ik vaak somber en naargeestig, maar dit werk maakt me blij.
Als iemands ogen gaan leven;
als iemand weer perspectief kan zien;
als iemand weer betekenis ziet.
(vrijwilligster Annet)*

Beroepskrachten

De Sluis heeft een drietal betaalde krachten in dienst die elk verantwoordelijk zijn voor de organisatie en uitvoering van de verschillende projecten.

De projectmedewerker is verantwoordelijk voor de organisatie en uitvoering van alle Vader & Kind (en familie) gerelateerde activiteiten. Ook naasten van gedetineerden kunnen bij haar terecht voor advies en ondersteuning.

De organisatie ondersteuner voert het secretariaat en administratie. Daarnaast ondersteund ze projecten en de medewerkers en is een belangrijke schakel naar vrijwilligers en gedetineerden.

De Diaconaal Pastor en eveneens directeur is lid van het team Geestelijke Verzorging van het JCZ, gaat voor in vieringen en heeft persoonlijke contacten met gedetineerden om hen toe te leiden naar activiteiten en begeleiding (tijdens en na detentie). Zij signaleert (individuele) problemen van gedetineerden, eenzaamheid en mogelijkheden voor nieuwe activiteiten.

Als directeur is zij eindverantwoordelijk voor de bedrijfsvoering en heeft contacten met relevante organisaties en netwerken om een brug te slaan tussen bestaande projecten en de hulpvraag van (ex)-gedetineerden). Eveneens is zij eindverantwoordelijk voor de werving, begeleiding en scholing van de vrijwilligers.

Organisatie

De Sluis is in 2015 opgericht tijdens de bouw van het JCZ. Voorafgaand aan deze bouw werden zowel de PI Amsterdam (Bijlmerbajes) en de PI Haarlem (de Koepel) gesloten.

Er was behoefte om het diaconale werk voor gedetineerden door vrijwilligers vanuit de regionale kerken voort te zetten. Bij De Sluis vonden vrijwilligers uit de Bijlmerbajes en het werk van het Haarlemse Diaconale Centrum voor Gevangenispastoraat een doorstart.

Het werk van De Sluis wordt mogelijk gemaakt door giften van fondsen, particulieren en kerken. Aan de stichting is het ANBI keurmerk verleend. De bestuursleden van de stichting werken onbezoldigd voor de stichting. Daarnaast ontvangt De Sluis gelden via het ministerie van Justitie en Veiligheid en investeert De Sluis in contact met de burgerlijke gemeenten om via deze weg (meer) gebruik te maken van subsidies en gelden die beschikbaar zijn.

Activiteiten worden afgestemd met onder andere Exodus Nederland, het Justitiepastoraat, Gevangenzorg NL, de directie van het JCZ en de Dienst Justitiële Inrichtingen van het Ministerie van Justitie. Met al deze organisaties zijn – soms op specifieke onderdelen - convenanten afgesloten. De Sluis wordt daarbij als een welkome partner gezien in de verbinding naar de gedetineerden.

Meer informatie

In dit document leest u beknopt over onze organisatie, onze projecten en thema's.

Voor de drie thema's (Familie, Persoonlijk herstel en Pastoraat) zijn eigen projectbeschrijvingen met beschikbaar met bijbehorende deelbegroting.

Op onze website www.dsgdesluis.nl kunt u de algemene begroting en de inhoudelijke en financiële jaarverslagen lezen.

Voor meer informatie of overige stukken (statuten etc.) kunt u contact opnemen via info@dsgdesluis.nl of telefonisch op 06 4204 1309